

РЕЦЕНЗИЯ

От: доцент доктор на науките Петър Борисов Борисов
Академична длъжност, научна степен, име, презиме, фамилия;

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
ВУ / научна организация;

Организация и управление на производството
Научна специалност

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност* в УНСС.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №2985/04.11.2022 на Ректора на УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Верка Георгиева Бонева*

Тема на дисертационния труд: *Тема: „Прилагане на инвестиционно проектиране при управлението на екологична инфраструктура на регионално ниво“*

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Регионално развитие“ при факултет „Управление и администрация“* на УНСС по *научна специалност „Администрация и управление (регионално развитие)*. Обучението е осъществено в *самостоятелна форма* с продължителност до 3 години.

- *Кратка биографична справка*

Докторантът работи като учител по професионална подготовка в Средно училище с разширено изучаване на чужди езици „Д-р Петър Берон“, гр. Перник. От 02.2008г. до 07.2020г. Докторантът е заемал длъжността експерт (последната година директор дирекция „Административни, финансови и правни дейности“) в Регионална инспекция по околна среда и води (РИОСВ), гр. Перник.

- *Заемани академични и други длъжности до момента (вкл. длъжности извън ВУ или научна организация).*

Преподавател теоретична подготовка по специалност „Организатор на туристическа агентска дейност“

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

- *Структура, обем*

Представеният за рецензиране дисертационен труд е в обем 209 страници. Дисертационният труд е структуриран, като се използва класическия подход, а именно увод, изложение в три глави, заключение и приложения. Така избраната структура на труда, позволява да се постигне набелязаната цел на изследване, както и да се разгърне в дълбочина логическата рамка на изследването.

- *Оценка за: актуалност на темата; целта; задачите; обекта; предмета; основната теза на дисертационния труд*

В своя дисертационен труд докторанта, определя още във въведението актуалността на избраната от него тема. С така изтъкнатите от автора аргументи за актуалност се съгласявам и подкрепям идеята, че е необходимо да се проведе научнообосновано изследване в областта на управлението на екологичната инфраструктура. Инвестиционното проектиране е един от критичните етапи за ефективното изграждане, функциониране и управление на обществена инфраструктура. Все повече при изграждането на такива обекти, надделява политическата воля над икономическата рационалност при оценка на пригодността на един съществен регионален проект. В този смисъл, смятам, че дисертационния труд е изключително полезен и с практическа приложимост на получените от него резултати.

Целта на изследване е посредством систематизация, анализ и оценка на натрупания теоретичен и практически опит за инвестиционното

проектиране и управление на екологична инфраструктура, да се предложат насоки за подобряване на процеса по привличане на финансиране, проектиране, изграждане и управление на този тип инфраструктура и екологичната политика в България. Дефинираната цел е добре прецизирана и кореспондира с избраната тема на дисертационното изследване.

Авторът на дисертационния труд определя разрешаването на 4 (четири) научни задачи, а именно:

- Да се анализира теоретичния опит по отношение на екологичната политика и финансиране, изграждане и управление на инфраструктура и влиянието на този процес върху устойчивото развитие на регионите;
- Да се изработи и предложи система от критерии и показатели за оценка ефективността на инвестиционното проектиране и изграждане на екологична инфраструктура;
- Да се анализира екологичното законодателство и състоянието на екологичната инфраструктура в България;
- Подготовка и провеждане на социологическото изследване за проблемите при управлението на екологичната инфраструктура в област Перник

Смятам, че така подбрани научните задачи, дават възможност да се анализира в дълбочина предмета на изследване и доколкото е възможно (като се има предвид ограничителните условия на едно дисертационно изследване) да се синтезират констатации, изводи и обобщения относно състоянието на изследваните процеси.

Чест прави на докторанта, че правилно е определил предмета и обекта на изследване, което му дава възможност да защити едно високо ниво на научност на своя дисертационен труд. Този резултат го определям като следствие от ефективната комуникация между докторанта и неговия

научен ръководител, като се има предвид, че самостоятелната форма на обучение изключително натовазва това дуо.

За изпълнение на изследователските цел и задачи, авторът формулира две работни хипотези, които следва да бъдат доказани или отхвърлени в ход на изследването:

- Инвестиционното проектиране и изграждане на екологична инфраструктура създава условия за устойчиво развитие на регионите, като пряко подпомага процеса на регионално развитие;
- Необходими са законодателни изменения във връзка с подобряване на процеса по изграждане и ефективно управление на екологичната инфраструктура, както и с цел засилване на мониторинга и контрола на областно и общинско равнище по опазване на околната среда. Подобряването на нормативната база ще доведе до постигане на териториална устойчивост в развитието на регионите.

Смятам, че докторанта е успял коректно и обективно да провери достоверността на своите работни хипотези.

- *Използвана научна литература (оценка на осведомеността на дисертанта по проблематиката, разглеждана в дисертационния труд).*

В първа глава на дисертационния труд, авторът е извършил обширен литературен анализ, относно същността на екологичната инфраструктура и нейната роля и свързаност с регионалното развитие. Подложени са на критичен анализ мненията на редица изследователи на проблема. Разгледана е инвестиционната политика на България и ЕС в областта на регионалното устойчиво развитие, като са изследвани аспектите по отношение на важността на екологичната инфраструктура за успешното развитие на районите. В резултат на извършения литературен анализ, докторанта е успял да формулира обективна и аргументирана теоретична рамка за провеждане на своето научно изследване. За постигане на тази задача, докторанта е разгледал и цитирал над 180 публикации на

български и чуждестранни автори. Това ми дава основание да смятам, че Верка Бонева има свой изграден научен поглед върху изследвания проблем и може успешно да защити своя дисертационен труд. Силно ми прави впечатление, че в тази част на дисертационния труд, нивото на научния стил на изразяване е високо, което ми дава основание да смятам, че докторанта е добре подготвен изследовател в своята област.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

- *Акцентира се върху основните научни и/или научно-приложни резултати, постигнати в дисертационния труд*

Смятам, че представеният за рецензиране дисертационен труд е в много висока степен завършен и изчистен от „досадна“ фактология. Мога да заявя, че дисертационния труд е едно завършено оригинално проучване на изследвания проблем и има своите достойнства по отношение на организиране и систематизиране на резултатите от научно-изследователската работа на докторанта и неговия научен ръководител. Извършеният теоретичен анализ и формулираната методология на изследване; извършеният анализ и оценка на състоянието на екологичната инфраструктура в страната както и предложените постановки за подобряване на инвестиционното проектиране на екологичната инфраструктура са научни и научно-приложни резултатите, изцяло дело на докторанта. Верка Бонева е успяла да разреши поставените научни задачи в дисертационното изследване и обективно е проверила достоверността на своите научни хипотези. Всичко това ми дава основание да смятам, че целта на дисертационния труд е постигната и той е завършен в пълнота научен продукт.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В представеният за рецензиране автореферат на дисертационния труд, докторанта формулира общо 4 (четири) приноса. С така формулираните от автора на дисертационния труд приноси аз съм съгласен и потвърждавам, че те са в резултат от извършеното научно изследване. Първите три приноса, според мен имат повече научно-абстрактен характер и допринасят за обогатяване на теорията в областта

на проучвания проблем. Последният принос е със силно научно-приложен характер и може да се трансферира в практиката за разрешаване на проучвания проблем.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Верка Бонева в рамките на своето обучение като докторант в катедра „Регионално развитие“ е публикувала общо 3 публикации, както следва:

- Статия на тема "Закриване и рекултивация на депо за неопасни отпадъци, в контекста на устойчивото развитие на регионите"

- Доклад на тема „Национална информационна система за отпадъци – основни функционалности и слабости в подкрепа на устойчивото развитие на регионите national waste information system - main functionalities and weaknesses in support of sustainable development of the regions“, в рамките на семинар "Е-управление-Европейска стратегия за данни", в рамките на XIV МНК.

- Статия на тема „Състояние, развитие и мерки за подобряване на екологичната инфраструктура в Област Перник“ в Journal of Bio-based Marketing vol.1, 2022

Смятам, че тази публикационна дейност на докторанта му е позволила да разпространи и популяризира своите резултати от проведеното дисертационно изследване в голяма степен.

6. Оценка на автореферата

- *Дава се оценка на коректността и степента на отразяване на съдържанието на дисертационния труд в автореферата.*

Представеният за рецензиране автореферат обективно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд. Смятам, че в автореферата в пълнота са дадени целта, задачите, основната теза, обекта и предмета на изследване, използваният методически апарат, както и резултатите от проведеното изследване, и обективно формулираните изводи.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки към работата на кандидата за придобиване на образователно-научната степен доктор Верка Бонева!

Имам следните въпроси към докторанта:

- Какви са най-новите акценти в политиката на ЕС по отношение на прилагане на глобалните принципи за устойчивост на развитието на регионите?

- До колко инвестициите в екологична инфраструктура допринасят за утвърждаване на подхода на кръгова икономика в управлението на регионите на България (примерно за региона на гр. Перник)?

8. Заключение

Въз основа на представения дисертационен труд и публикациите по темата на дисертацията изразявам своето **положително становище** – за присъждане на ОНС „доктор“ на кандидата Верка Георгиева Бонева.

Дата: 21.11.2022 / гр. Пловдив

Подпис: .....
/доц. дн Петър Борисов/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

REVIEW

By: Associate Professor, Doctor of Sciences Petar Borisov Borisov
Academic position, scientific degree, first name, last name, last name;

AGRICULTURAL UNIVERSITY OF PLOVDIV

University / scientific organization;

Production organization and management

Scientific specialty

Subject: Dissertation work for the award of an educational and scientific degree
"doctor" in scientific specialty at UNSS.

Reason for presenting the review: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order No. 2985/04.11.2022 of the Rector of the UNSS.

Author of the dissertation: *Verka Georgieva Boneva*

Dissertation topic: *Topic: "Application of investment design in the management of ecological infrastructure at the regional level"*

1. Information for the dissertation student

The dissertation student was trained in a doctoral program at the Department of "Regional Development" at the Faculty of "Management and Administration" of the UNSS in the scientific specialty "Administration and

Management (Regional Development). The training was carried out in an independent form with a duration of up to 3 years.

- *Brief biographical reference*

The doctoral student works as a vocational teacher at the "Dr. Petar Beron" Secondary School with advanced study of foreign languages, Pernik. From 02.2008 until 07.2020 The doctoral student held the position of expert (the last year director of the "Administrative, Financial and Legal Activities" Directorate) in the Regional Inspectorate for Environment and Water (RIOSV), Pernik.

- *Academic and other positions held to date (including positions outside the university or scientific organization).*

Lecturer theoretical training in the specialty "Organizer of travel agency activity"

2. General characteristics of the presented dissertation work

- *Structure, volume*

The dissertation submitted for review is 209 pages long. The dissertation is structured using the classic approach, namely an introduction, an exposition in three chapters, a conclusion and appendices. Thus, the chosen structure of the work allows to achieve the intended goal of the research, as well as to develop in depth the logical framework of the research.

- *Assessment for: topicality of the topic; the purpose; the tasks; the object; the subject; the main thesis of the dissertation*

In his dissertation, the doctoral student defines the relevance of his chosen topic in the introduction. With the author's arguments for relevance, I agree and support the idea that it is necessary to conduct scientific research in the field of environmental infrastructure management. Investment design is one of the critical stages for the effective construction, operation and management of public infrastructure. Increasingly, in the construction of such objects, political will prevails over economic rationality when assessing the suitability of an important regional project. In this sense, I believe that the dissertation work is extremely useful and with practical applicability of the results obtained from it.

The purpose of the study is to propose guidelines for improving the process of attracting financing, designing, building and managing this type

of infrastructure and environmental policy through the systematization, analysis and evaluation of the accumulated theoretical and practical experience for the investment design and management of ecological infrastructure. in Bulgaria. The defined objective is well specified and corresponds to the chosen topic of the dissertation research.

The author of the dissertation determines the resolution of 4 (four) scientific tasks, namely:

- To analyze the theoretical experience regarding the environmental policy and financing, construction and management of infrastructure and the influence of this process on the sustainable development of the regions;
- To develop and propose a system of criteria and indicators for evaluating the effectiveness of investment design and construction of ecological infrastructure;
- To analyze the environmental legislation and the state of the environmental infrastructure in Bulgaria;
- Preparation and conducting of the sociological research on the problems in the management of the ecological infrastructure in the Pernik district

I believe that the scientific tasks selected in this way provide an opportunity to analyze the subject of research in depth and to the extent possible (taking into account the restrictive conditions of a dissertation research) to synthesize findings, conclusions and generalizations regarding the state of the researched processes.

It is a credit to the doctoral student that he correctly defined the subject and the object of research, which gives him the opportunity to defend a high level of scientificity of his dissertation work. I define this result as a consequence of the effective communication between the doctoral student and his supervisor, considering that the independent form of study puts a great deal of strain on this duo.

To fulfill the research goals and tasks, the author formulates two working hypotheses, which should be proven or rejected in the course of the research:

- The investment design and construction of ecological infrastructure creates conditions for sustainable development of the regions, directly supporting the process of regional development;
- Legislative amendments are needed in connection with the improvement of the process of construction and effective management of the ecological infrastructure, as well as in order to strengthen monitoring and control at the district and municipal level for environmental protection. Improving the regulatory framework will lead to the achievement of territorial sustainability in the development of the regions.

I believe that the doctoral student was able to correctly and objectively check the credibility of his working hypotheses.

- *Used scientific literature (assessment of the dissertation student's awareness of the issues considered in the dissertation).*

In the first chapter of the dissertation, the author has carried out an extensive literary analysis regarding the nature of ecological infrastructure and its role and connection with regional development. The opinions of a number of researchers of the problem are subjected to critical analysis. The investment policy of Bulgaria and the EU in the field of regional sustainable development was examined, and the aspects related to the importance of ecological infrastructure for the successful development of the regions were examined. As a result of the literature analysis, the doctoral student was able to formulate an objective and well-argued theoretical framework for conducting his research. To achieve this task, the doctoral student reviewed and cited over 180 publications by Bulgarian and foreign authors. This gives me reason to think that Verka Boneva has her own established scientific view on the researched problem and can successfully defend her dissertation work. It strongly impresses me that in this part of the dissertation, the level of scientific style of expression is high, which

gives me reason to believe that the PhD student is a well-prepared researcher in his field.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

- *Emphasis is placed on the main scientific and/or scientific-applied results achieved in the dissertation work*

I believe that the dissertation submitted for review is to a very high degree complete and cleared of "boring" facts. I can state that the dissertation work is a completed original study of the research problem and has its merits in terms of organizing and systematizing the results of the research work of the doctoral student and his supervisor. The theoretical analysis performed and the research methodology formulated; the performed analysis and assessment of the state of the ecological infrastructure in the country as well as the proposed proposals for improving the investment design of the ecological infrastructure are scientific and scientific-applied results, entirely the work of the doctoral student. Verka Boneva managed to solve the set scientific tasks in the dissertation research and objectively checked the credibility of her scientific hypotheses. All this gives me reason to believe that the goal of the dissertation work has been achieved and it is a fully completed scientific product.

4. Assessment of scientific and scientific-applied contributions

In the abstract of the dissertation submitted for review, the doctoral student formulates a total of 4 (four) contributions. I agree with the contributions thus formulated by the author of the dissertation and confirm that they are the result of the scientific research carried out. The first three contributions, in my opinion, have a more scientific-abstract nature and contribute to enriching the theory in the field of problem studies. The last contribution is of a highly scientific-applied nature and can be transferred into practice for solving research problems.

5. Evaluation of dissertation publications

Verka Boneva has published a total of 3 publications as part of her studies as a doctoral student in the "Regional Development" department, as follows:

- Article on "Closing and reclamation of landfill for non-hazardous waste, in the context of sustainable development of the regions"

- Report on the topic "National waste information system - main functionalities and weaknesses in support of sustainable development of the regions national waste information system - main functionalities and weaknesses in support of sustainable development of the regions", within the framework of the seminar "E-governance-European data strategy", within the framework of the XIV MNC.

- Article on "Condition, development and measures to improve ecological infrastructure in Pernik Region" in Journal of Bio-based Marketing vol.1, 2022

I believe that this publication activity of the doctoral student has allowed him to disseminate and popularize his results of the dissertation research conducted to a great extent.

6. Evaluation of the autoref

- *An assessment of the correctness and degree of reflection of the content of the dissertation work in the abstract is given.*

The abstract submitted for review objectively reflects the structure and content of the dissertation work. I believe that the purpose, the tasks, the main thesis, the object and the subject of research, the methodological apparatus used, as well as the results of the conducted research and the objectively formulated conclusions are given in full in the abstract.

7. Critical notes, recommendations and questions

I have no critical comments on the work of the candidate for the educational-scientific degree doctor Verka Boneva!

I have the following questions:

- What are the latest highlights in EU policy regarding the implementation of global principles for the sustainability of regional development?

- To what extent do investments in ecological infrastructure contribute to the consolidation of the circular economy approach in the management of Bulgaria's regions (for example, the region of Pernik)?

8. Conclusion

Based on the presented dissertation work and the publications on the subject of the dissertation, I express my **positive opinion** - for awarding the "PhD" degree to the candidate Verka Georgieva Boneva.

Date: 21.11.2022 / city of Plovdiv

Signature: .....
/Assoc. Prof. Petar Borisov, DSc/